

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (research and development) มุ่งศึกษาสภาพภูมิปัญญาท้องถิ่น และปัญหาการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานีนามขมหนองขาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ และกำหนดแนวทางการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยจะได้ดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัย ได้กำหนดขั้นตอนของการวิจัยออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาสภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นและปัญหาการดำเนินงานกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานีนามขมหนองขาว ผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย
- 1.2 กำหนดกรอบแนวทาง จุดประสงค์ กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 1.3 สร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
- 1.4 เก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.5 วิเคราะห์ข้อมูล

ช่วงที่ 2 กำหนดแนวทางการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานีนามขมหนองขาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์

2.1 ศึกษาข้อมูลการกำจัดลูกน้ำยุงลายจากเอกสาร คู่มือการดำเนินงาน ตำราวิชาการรายงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาข้อมูลการกำหนดแนวทางการกำจัดลูกน้ำยุงลาย จากเอกสาร ตำราวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 ผู้วิจัยนำสภาพภูมิปัญญาท้องถิ่น และปัญหาการดำเนินงานกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานีนามัยหนองขาว ในแต่ละด้าน นำมาวิเคราะห์กำหนดเป็นร่างแนวทางการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานีนามัยหนองขาว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก จำนวน 7 คน เพื่อพิจารณาขอคำแนะนำและวิธีการแก้ไขปัญห โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (FGD)

2.4 นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ มาสังเคราะห์ และกำหนดเป็นแนวทางการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานีนามัยหนองขาว

2.5 ได้แนวทางการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานีนามัยหนองขาว อำเภอลาดบัว จังหวัดนครสวรรค์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาสภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นและปัญหาการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานีนามัยหนองขาว อำเภอลาดบัว จังหวัดนครสวรรค์

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีนามัยหนองขาว ไม่น้อยกว่า 6 เดือน มีอายุ 12 ปีขึ้นไป สามารถอ่านข้อคำถามและตอบคำถามได้ กำหนดให้ประชาชนใน 1 ครัวเรือนนับเป็น 1 หน่วยประชากร จำนวน 1,231 คน

กลุ่มตัวอย่างได้จากประชากรครัวเรือนละ 1 คน จำนวน 297 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงใน Isaac and Michal.1982:193) กำหนดว่าถ้าขนาดประชากร 1,300 คน กำหนดให้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 297 คน กลุ่มตัวอย่างครัวเรือนเลือกด้วยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ (systemic sampling) และประชาชนกลุ่มตัวอย่าง สุ่มเลือกจากครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้นั้น ด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling) ผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่การศึกษามาไม่น้อยกว่า 6 เดือน มีอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป และสามารถอ่านข้อคำถามและตอบคำถามได้ ถ้ากลุ่มตัวอย่างในหลังคาเรือนที่สุ่มตัวอย่างได้เมื่อเข้าสำรวจไม่สามารถอ่านหนังสือหรือตอบข้อคำถามได้

ให้ใช้ประชาชนหลังคาเรือนที่อยู่ใกล้บ้านที่สู่มั่วอย่างมากที่สุดตามลำดับเป็นตัวแทน โดยไม่สำรวจซ้ำครัวเรือน

ช่วงที่2 กำหนดแนวทางการกำจัดลูกน้ำขุณยด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น

ศึกษาจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการป้องกันควบคุมโรคใช้เลือดออก มีคุณสมบัติ คือ จบการศึกษามากกว่าปริญญาตรีด้านสาธารณสุข หรือ กัญญาวิทยา หรือ มีประสบการณ์การทำงานด้านการควบคุมโรคใช้เลือดออกมาน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่ง ตามช่วงการศึกษา 2 ช่วงการศึกษา ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาสภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นและปัญหาการดำเนินงานกำจัดลูกน้ำขุณยด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานีนามัยหนองขาว ผู้วิจัยจะดำเนินการโดยใช้เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม

ช่วงที่ 2 กำหนดแนวทางการกำจัดลูกน้ำขุณยด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานีนามัยหนองขาว ผู้วิจัยจะดำเนินการโดยใช้เครื่องมือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ดังมีรายละเอียดและขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. แบบสอบถาม

เป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นและปัญหาการกำจัดลูกน้ำขุณยของประชากรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีนามัยหนองขาว โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและปรับปรุงจากแบบสอบถามการประเมินผลโครงการประชาร่วมใจป้องกันและควบคุมโรคใช้เลือดออก ๙ ปี 2542-2543 ของกระทรวงสาธารณสุข ข้อคำถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่1.ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามส่วนนี้เป็นแบบเลือกข้อคำตอบตามข้อมูลความจริง รวมจำนวน 9 ข้อคำถาม

ส่วนที่2.ข้อมูลสภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ชาวบ้านที่ใช้กำจัดลูกน้ำขุณย ลักษณะแบบสอบถามนี้ เป็นแบบประมาณค่า เลือกข้อคำตอบ ตามระดับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกำจัดลูกน้ำขุณย จำนวน 15 ข้อคำถาม

ตัวอย่าง แบบสอบถามข้อมูลสภาพภูมิปัญญาท้องถิ่น

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการกำจัดลูกน้ำยุงลายที่บ้านท่าน อย่างไร

ลำดับ ที่	ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ชาวบ้านได้เคยใช้ในการกำจัดลูกน้ำยุงลาย	ระดับการเคยใช้วิธีการ กำจัดลูกน้ำ			
		ประจำ	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย ทำ
1	ท่านเคยได้ใช้วิธีการปิดฝาบ่อยครั้งเพียงใด				
2	ท่านเคยได้ใช้วิธีการคลุมปิดปากโอ่งด้วยผ้ามุ้ง/ตาข่ายเขียว บ่อยครั้งเพียงใด				
3	ท่านเคยได้ใช้วิธีการ คว้า ทำลายภษณะ/ขยะที่ไม่ใช่บ่อยครั้ง เพียงใด				
4	ท่านเคยได้ใช้วิธีการเปลี่ยนถ่ายน้ำบ่อยครั้งเพียงใด				
5	ท่านเคยได้ใช้วิธีการใส่ปลากินลูกน้ำบ่อยครั้งเพียงใด				

ส่วนที่3. ข้อมูลปัญหาการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น 3 ด้าน ได้แก่

3.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับวงจรชีวิตยุงลายและวิธีการกำจัดลูกน้ำยุงลาย ลักษณะ

แบบสอบถามเป็นแบบเลือกข้อคำตอบ ถูก ผิด ความรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 15 ข้อ

ตัวอย่าง แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับวงจรชีวิตยุงลายและวิธีการกำจัดลูกน้ำยุงลาย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ถูก หรือ ผิด (ไม่ทราบ) ที่ตรงกับความรู้ของท่าน

ความรู้ เรื่องยุงลาย และวิธีกำจัดลูกน้ำยุงลาย	ถูก	ผิด
1. ยุงลายมีอายุอยู่ได้นานถึง 45 วัน		
2. ยุงลายเพศเมีย 1 ตัว สามารถออกไข่ได้ มากถึง 800 ฟอง		
3. ยุงลายวางไข่ได้ทั้งในน้ำนิ่งและน้ำไหล		
4. ยุงลายชอบวางไข่ใน สกปรก และน้ำโสโครก		
5. ยุงลายวางไข่เปะติดข้างขอบภาชนะ		

3.2 ด้านทัศนคติต่อการกำจัดลูกน้ำยุงลาย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า ใช้

วิธีเลือกตอบข้อความเห็น ข้อคำตอบจัดระดับจากมากไปหาน้อย 4 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่าง
ยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง รวมข้อคำถามทั้งหมด 15 ข้อ

ตัวอย่าง แบบสอบถามทัศนคติต่อการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับทัศนคติของท่านมากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. การป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการรักษาสูง				
2. การป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก ดีที่สุดได้แก่การพ่นยาฆ่า ยุงลายทุกเดือน				
3. การทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายสามารถลดการเกิด โรคไข้เลือดออกได้				
4. การทำลายแหล่งเพาะพันธุ์และกำจัดลูกน้ำยุงลายในบ้านเรือน เป็นหน้าที่ของเจ้าของบ้านและผู้ที่อยู่อาศัยในบ้านทุกคน				
5. เมื่อมีโรคไข้เลือดออกเกิดในหมู่บ้าน จำเป็นต้องรณรงค์ กำจัดลูกน้ำยุงลาย				

3.3 ข้อมูลพฤติกรรมการกำจัดลูกน้ำยุงลายและควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย
ของประชาชน ลักษณะแบบสอบถามส่วนนี้เป็นแบบเลือกตอบ ตามข้อมูลวิธีกำจัดลูกน้ำของผู้ตอบ
แบบสอบถาม และความถี่การปฏิบัติ 4 ระดับ ข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ

ตัวอย่างแบบสอบถาม ด้านพฤติกรรมการกำจัดลูกน้ำและควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

1. คู่มือน้ำดื่ม (บ้านท่านมีคู่มือน้ำหรือภาชนะเก็บน้ำดื่มหรือไม่)

☐ ไม่มี (ข้ามไปตอบข้อ 2)

☐ มี ท่านปฏิบัติอย่างไรต่อภาชนะเก็บน้ำดื่ม (โปรดตอบ ข้อ 1.1 – 1.4)

1.1 ใช้ฝาปิด / มุงตาข่ายคลุม โดย (เลือกตอบ 1 ข้อย่อย)

☐ ปิดตลอดเวลา ☐ ปิดบ่อยครั้ง ☐ ปิดนานๆครั้ง ☐ ไม่ได้ปิด

1.2 เปลี่ยนถ่ายน้ำ โดย (เลือกตอบ 1 ข้อย่อย)

☐ ทำประจำทุกสัปดาห์ ☐ ทำประจำทุกเดือน ☐ ทำช่วงมีการรณรงค์ ☐ ไม่ได้ทำ

2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

เป็นแบบบันทึกข้อความ วัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้าน
การกำจัดลูกน้ำยุงลายจากการสนทนากลุ่ม ที่ได้พิจารณาร่างกำหนดแนวทางการกำจัดลูกน้ำยุงลาย
ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น และนำมาวิเคราะห์ ปรับปรุง คัดเลือก กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหของ

ชุมชน เพื่อสรุปกำหนดเป็นแนวทางการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานีนามัยหนองขาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถาม การกำจัดลูกน้ำยุงลาย มีขั้นตอนการสร้าง และการพัฒนาเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดความรู้ ทักษะ พฤติกรรม และเทคนิคการสร้างเครื่องมือวิจัย แบบสอบถาม

2. ศึกษาขอบเขตเนื้อหาจุดประสงค์ของการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. ศึกษาแบบสอบถามการประเมินผลโครงการประชาร่วมใจป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก สำนักงานควบคุมโรคไข้เลือดออก เฉลิมพระเกียรติฯ ปี 2542 – 2543 ของสำนักงานควบคุมโรคไข้เลือดออก กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข นำมาเป็นต้นแบบ คัดเลือกประยুক্ত และออกข้อคำถามเพิ่มเติม

4. สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหาการวิจัย

5. ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่

5.1 ดร.สมภพ เจริญนุทต อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

5.2 อาจารย์ วิมลรัตน์ คล้ายเนียม อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนศ มีศรีสวัสดิ์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

พิจารณาและให้คะแนนความคิดเห็น ข้อคำถามตามแบบสอบถามแต่ละข้อ วัดวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด หรือไม่ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้ (ศิริวิทย์ กุลโรจนภัทร. 2541 : 85)

+1 = แน่ใจว่าข้อคำถามวัดจุดประสงค์ข้อนั้น

0 = ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดจุดประสงค์ข้อนั้น หรือไม่

-1 = แน่ใจว่าข้อคำถามไม่วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 คน ได้ตรวจ สอบความตรงเชิงเนื้อหา IOC (index of objective congruence) แล้วปรากฏว่ามีความตรงเชิงเนื้อหาได้ระดับคะแนนเท่ากับ 1 ทุกข้อ ยกเว้นข้อคำถามพฤติกรรมการกำจัด/ควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ข้อที่ 8 และ ข้อที่ 9 มีค่า IOC เท่ากับ 0.66 ได้ปรับแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนในพื้นที่ ตำบลสร้อยละคร อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในวันที่ 16 กันยายน 2549

นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้านความรู้ ใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (ศิริวิทย์ กุลโรจนภัทร.2541:94) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 ส่วนด้านเจตคติและพฤติกรรมที่เป็นมาตรวัดระดับ (scale) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2543:199) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 และ 0.68 ตามลำดับ

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีวิธีการสร้างดังนี้คือ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการสนทนากลุ่ม และการใช้แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม
2. ศึกษาขอบเขตเนื้อหา จุดประสงค์ของการการวิจัย
3. สร้างกรอบประเด็นการสนทนา ให้สอดคล้องเนื้อหา ปัญหาที่ได้ศึกษาพบในพื้นที่
4. นำแบบการสนทนากลุ่ม มาใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ จะ ดำเนินการทำให้เป็น 2 ช่วง ตามขั้นตอน ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาสภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นและปัญหาการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานีอนามัยหนองขาว

1. ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ขอความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ สาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ สาธารณสุขอำเภอลาดยาว นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองขาว หัวหน้าสถานีอนามัยหนองขาว ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ตำบลหนองขาว และประธาน. อสม. หมู่บ้าน ที่เป็นประชากรในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่

2. ผู้วิจัยและคณะ ออกปฏิบัติงานภาคสนาม นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ในพื้นที่ของสถานีอนามัยหนองขาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ในวันที่ 16-20 ตุลาคม 2549 ด้วยการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบต่อหน้า จำนวน 297 ฉบับ ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และรวบรวมได้กลับคืนมา จำนวน 297 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

ช่วงที่ 2 กำหนดแนวทางการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการกำจัดลูกน้ำยุงลาย เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม ในวันที่ 30 มิถุนายน 2550 เวลา 13.00 น. ณ ห้องประชุม สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 จังหวัดนครสวรรค์ โดยได้แนบเอกสารการวิจัยและร่างข้อกำหนดแนวทางการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานีอนามัยหนองขาว

ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาก่อนที่จะมาเข้าประชุม ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการประชุมสนทนากลุ่มอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำปริญญาตรี ด้านสาธารณสุข หรือ กัญญาวิทยา
2. มีประสบการณ์เกี่ยวกับการกำจัดลูกน้ำยุงลายอย่างน้อย 10 ปี
3. มีตำแหน่งงานระดับหัวหน้างานเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างน้อย 3 ปี

ได้ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ดังนี้

1. นายบุญนัฐ เลาหะทองทิพย์ หัวหน้ากลุ่มระบาดวิทยา
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 จ. นครสวรรค์
2. นายสมบัติ ทองซ้อย หัวหน้าศูนย์โรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 8.1 จ. ตาก
3. นายเฉลิม แก้วนเขตวิทย์ หัวหน้าศูนย์โรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 8.2
จ. นครสวรรค์
4. นายชาติชาย เจริญเสียง หัวหน้างานกัญญาวิทยา
ศูนย์โรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 8.1 จ. ตาก
5. นางกุลศ ทิมสุวรรณ หัวหน้างานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์
6. นางสาวกิตติยาภรณ์ มานูจ่า หัวหน้างานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 จ. นครสวรรค์
7. นายบัญชา วัฒนพรหม หัวหน้างานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
ศูนย์โรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 8.1 จ. ตาก

2. คณะที่ร่วมวิจัยได้จัดบันทึก ข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญจากการประชุมสนทนากลุ่ม นำมาสังเคราะห์ ปรับปรุงเป็นข้อกำหนดแนวทางการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของ สถานีอนามัยหนองขาว

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความครบถ้วนและถูกต้อง
2. บันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์
3. ประมวลผลข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์ด้วย โปรแกรม SPSS

เกณฑ์ในการประเมิน

การให้คะแนน และเกณฑ์การประเมินการศึกษาศาสนาภูมิปัญญาท้องถิ่นในการกำจัดลูกน้ำยุงลาย แบ่งวัดเป็น 4 ระดับ โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (ตำราญ มีแจ้ง. 2544 : 37) เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

1. ข้อคำถามการมีใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกำจัดลูกน้ำยุงลาย ให้คะแนน ดังนี้ ดังนี้

คะแนนข้อคำถามการมีใช้ ให้คะแนนตามรายข้อคำตอบ คือ

ประจำ	คะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
บางครั้ง	คะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
นานๆครั้ง	คะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เคยทำ	คะแนนเท่ากับ	1	คะแนน

เกณฑ์การประเมินระดับการมีใช้ จากคะแนนรวมเฉลี่ยรายหัวข้อ แปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.00	หมายถึง	มีระดับการใช่มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีระดับการใช่มาก
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีระดับการใช้น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีระดับการใช้น้อยที่สุด

2. ข้อคำถามด้านความรู้ เกี่ยวกับวงจรชีวิตยุงลายและการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย จำนวน 15 ข้อคำถาม โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

คำถามเชิงบวก (positive statement) จำนวน 12 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนน คือ

ตอบใช่	คะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
ตอบไม่ใช่	คะแนนเท่ากับ	0	คะแนน

คำถามเชิงลบ (negative statement) จำนวน 3 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนน คือ

ตอบใช่	คะแนนเท่ากับ	0	คะแนน
ตอบไม่ใช่	คะแนนเท่ากับ	1	คะแนน

เกณฑ์การประเมินระดับปัญหา จากคะแนนรวมเฉลี่ยรายข้อความรู้ แปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	0.86 – 1.00	หมายถึง	มีระดับปัญหาน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	0.66 – 0.85	หมายถึง	มีระดับปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ย	0.36 – 0.65	หมายถึง	มีระดับปัญหามาก
คะแนนเฉลี่ย	0 – 0.35	หมายถึง	มีระดับปัญหามากที่สุด

3. ข้อคำถามด้านทัศนคติต่อการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย จำนวน 15 ข้อ แบ่งวัดระดับ เจตคติเป็น 4 ระดับ โดยมีการให้คะแนน และเกณฑ์ประเมินดังนี้ ดังนี้

คะแนนข้อคำถาม ให้คะแนนตามรายข้อคำตอบ คือ

คำถามเชิงบวก จำนวน 10 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนน คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	1	คะแนน

คำถามเชิงลบ จำนวน 5 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนน คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	1	คะแนน
เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	คะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเท่ากับ	4	คะแนน

เกณฑ์การประเมินระดับทัศนคติต่อการกำจัดลูกน้ำยุงลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น จาก คะแนนรวมเฉลี่ยรายข้อคำถาม แปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.00	หมายถึง มีระดับปัญหาทัศนคติที่น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง มีระดับปัญหาทัศนคติที่น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง มีระดับปัญหาทัศนคติมาก
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง มีระดับปัญหาทัศนคติมากที่สุด

4. ข้อคำถามด้านพฤติกรรมของประชาชนต่อการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย จำนวน 15 ข้อ แบ่งวัดเป็น 4 ระดับ ให้คะแนน และใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

คะแนนข้อคำถาม จำนวน 15 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนนตามรายข้อคำตอบ คือ

ตลอดเวลา/ทำประจำ	คะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
บางครั้ง	คะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
นานๆครั้ง	คะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
ไม่ทำ	คะแนนเท่ากับ	1	คะแนน

เกณฑ์การประเมิน จากคะแนนรวมเฉลี่ยรายหัวข้อพฤติกรรมกำจัดลูกน้ำยุงลาย
แปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.00	หมายถึง	มีระดับปัญหาพฤติกรรมน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีระดับปัญหาพฤติกรรมน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีระดับปัญหาพฤติกรรมมาก
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีระดับปัญหาพฤติกรรมมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม

1.1 ด้านความรู้ เป็นข้อคำถาม แบบเลือกตอบ ใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน
Kuder-Richardson (ศิริวิทย์ กุลโรจน์ภัทร.2541:94)

1.2 ด้านเจตคติและพฤติกรรมที่เป็นมาตรวัดระดับ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
coefficient Alpha ตามวิธีการของ ครอนบาค Cronbach (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์.2543:199)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทาง
สถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) คำนวณหา
ค่าสถิติ คือ

2.1 ค่าร้อยละ (%)

2.2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$)

2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)